

विधेयक संख्या:

आर्थिक विधेयक, २०७६

प्रदेश सभा सचिवालय

कर्णाली प्रदेश

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

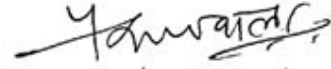

उद्देश्य र कारण

प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वयन गर्न राजश्व लगाउन आवश्यक भएकोले प्रस्तुत विधेयक पेश गर्नु परेको हो ।

प्रस्तुत विधेयकले राजश्व, कर र शुल्कको निर्धारण, त्यस्तो कर दस्तुरको दर बढाउन, घटाउन वा आंशिक वा पुरै छुट दिने व्यवस्था समेत गरिएको छ ।

द्रष्टव्य: यो विधेयक अर्थ विधेयक हो ।

(प्रकाश ज्वाला)

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री

मन्त्री

प्रदेश सरकारको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: कर्णाली प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त तथा राजश्व संकलन र राजश्व प्रशासन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "कर्णाली प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७६" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७६ साल साउन १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा र व्याख्या:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,
(क) "घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क" भन्नाले रजिष्ट्रेशन दस्तुर, सेवा शुल्क र घरजग्गा रोक्का दस्तुर समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
(ख) "नेपाल सरकारद्वारा तोकिएका कार्यालय" भन्नाले मालपोत, भूमिसुधार तथा नापी कार्यालय लगायतका कार्यालयहरूलाई सम्झनुपर्छ ।
(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयलाई सम्झनुपर्छ ।
(घ) "यातायात कार्यालय" भन्नाले यातायात व्यवस्था कार्यालय र यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
३. **घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क:** (१) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कर्णाली प्रदेश क्षेत्रभित्र घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन गर्दा अनुसूची-१ बमोजिम घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क लगाइनेछ ।
(२) घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क रजिष्ट्रेशन गर्दाको बखतमा स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्तिलाई लाग्नेछ ।
(३) घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क प्रत्येक कारोबारको लिखतमा उल्लेख भएको रकम वा सो प्रयोजनको लागि निर्धारण गरिएको न्यूनतम रकम मध्ये जुन बढी हुन्छ सो रकममा लाग्नेछ ।
(४) यस दफा बमोजिम लगाइएको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, घर, जग्गा वा घरजग्गा रहेको गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उठाउनेछ ।
(५) यस दफा बमोजिम उठाएको रजिष्ट्रेशन शुल्क मध्येबाट साठी प्रतिशतले हुने रकम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले स्थानीय सञ्चित कोषमा राखी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
(६) यस दफा बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिका वा मालपोत कार्यालयले घर जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गर्दाको अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको दरमा पूँजीगत लाभकर असुल गरी नेपाल सरकारले तोकेको राजश्व खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(७) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तह तथा सरकारी निकायलाई घर, जग्गा वा घरजग्गा रजिष्ट्रेशन गर्दा कुनै शुल्क लाग्ने छैन ।

४. **सवारी साधन कर:** (१) प्रदेश सरकारले सवारी साधनमा सवारी साधन कर लगाउनेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "सवारी साधन" भन्नाले इन्धन वा ऊर्जा प्रयोग गरी यान्त्रिक शक्तिबाट सडकमा चल्ने सवारी साधन सम्झनुपर्नेछ ।

(२) सवारी साधन भएका व्यक्तिले आफ्नो स्थायी ठेगाना वा बसाई सराई गरेको स्थान वा रोजगार वा व्यवसायको सिलसिलामा तत्काल बसोबास गरेको स्थान वा कारोबार दर्ता रहेको स्थानमा रहेको प्रदेशको यातायात कार्यालयमा तोकिए बमोजिम सवारी साधन दर्ता गरी सवारी साधन कर बुझाउनुपर्नेछ ।

(३) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्सामा सवारी साधन कर सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र उठाउनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम उठाएको सवारी साधन करबाट उठेको रकममध्ये साठी प्रतिशतले हुने रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला गरिनेछ र चालीस प्रतिशतले हुने रकम स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम स्थानीय विभाज्य कोषमा जम्मा भएको रकम संविधान र यस ऐनको अधिनमा रहि राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले निर्धारण गरेको आधार र ढाँचा बमोजिम प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गरी प्रदान गरिनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम बाँडफाँट हुने रकम आर्थिक वर्षको अन्तिम महिनामा हिसाव मिलान गरिनेछ ।

(७) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा अनुसूची-२ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

५. **मनोरञ्जन कर:** (१) प्रदेशले चलचित्र घर, भिडियो घर, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट जस्ता मनोरञ्जनस्थलमा देखाइने मनोरञ्जनका साधनमा मनोरञ्जन कर लगाउनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको मनोरञ्जन कर मनोरञ्जनको लागि एकमुष्ट तोकिएको अवस्थामा सोही बमोजिम र नतोकिएको अवस्थामा मनोरञ्जन स्थलको टिकटमा लाग्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको मनोरञ्जन करबाट उठेको रकम सञ्चालकले कर उठाएको महिनाभन्दा पछिल्लो महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम जम्मा भएको रकम मध्येबाट साठी प्रतिशतले हुने रकम सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सञ्चित कोषमा राखी बाँकी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिमको कर प्रशासन गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्नेछ ।

(६) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा अनुसूची-३ बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाईने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **विज्ञापन कर:** (१) प्रदेशभित्र विज्ञापन सामग्री राखे वापत लाग्ने विज्ञापन कर सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र उठाउनेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "विज्ञापन सामग्री" भन्नाले होडिङ्ग बोर्ड, नियोन, डिजिटल डिस्प्ले, भित्ते लेखन, तुल, खम्बा वा सवारी साधनमा राखिने सामग्री, पोष्टर, बेलुन जस्ता सामग्री सम्झनुपर्छ ।

(२) कसैले विज्ञापन सामग्री राख्न चाहेमा अनुमतिको लागि सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन पर्न आएमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सर्वसाधारण जनताको अहित हुने नदेखिएमा विज्ञापन कर लिई विज्ञापन सामग्री राख्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

(४) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उपदफा (३) बमोजिमको अनुमति दिँदा विज्ञापन राख्न पाउने अवधि, नवीकरण गर्नु पर्ने समय, नवीकरण नगरेमा लाग्ने शुल्क, सौन्दर्य विगार्न नहुने कुरा, वातावरणीय स्वच्छता, सार्वजनिक यातायातमा पर्न सक्ने असर, सामग्रीको भाषिक शुद्धता र शालीनता जस्ता विषयमा आवश्यक शर्त किटान गर्न सक्नेछ ।

(५) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तह वा सरकारी संस्थाका जग्गा वा सम्पत्ति (पोल आदि) प्रयोग गरी राखिएका विज्ञापन सामग्रीमा विज्ञापन कर उठाउनु अघि गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सो निकायसँग आवश्यक स्वीकृति तथा समन्वय गर्नुपर्नेछ ।

(६) व्यापारिक वा व्यावसायिक प्रयोजनका लागि राखिएका विज्ञापनमा लागेको विज्ञापन कर छुट वा मिनाहा हुन सक्ने छैन ।

(७) नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहले राखेका विज्ञापनमा विज्ञापन कर लाग्ने छैन ।

(८) यस दफा बमोजिम विज्ञापन करबाट उठेको रकम मध्येबाट साठी प्रतिशतले हुने रकम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सञ्चित कोषमा राखी चालीस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(९) विज्ञापन कर असूल सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गाउँपालिका वा नगरपालिकाको कानून बमोजिम हुनेछ ।

७. **कृषि आयमा कर:** (१) प्रदेशले आफ्नो क्षेत्र भित्रको कृषि आयमा कर लगाउनेछ ।

(२) कृषि आयमा कर कृषि उपजको प्रारम्भिक रूपमा बिक्री गरेको बखत लगाइनेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि "कृषि उपज" भन्नाले धान, गहुँ, कोदो, फापर, मकै, फलफूल, तरकारी, आलु, मासुजन्य पदार्थ, माछा, दूध, तेलहन जस्ता अन्य खाद्यवस्तु सम्झनुपर्छ ।

(३) यस दफा बमोजिम कृषि आयमा करबाट उठेको रकम मध्येबाट साठी प्रतिशतले हुने रकम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सञ्चित कोषमा राखी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिमको कर प्रशासन प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले गर्नेछ ।

(५) उपदफा (१),(२),(३) र (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा उल्लिखित कर लगाइने र असुल गरिने छैन ।

८. **पर्यटन शुल्क:** (१) प्रदेशले पर्यटकीय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकीय क्रियाकलापमा सेवाको लागत सञ्चालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी पर्यटन शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेशले आफ्नो क्षेत्र भित्र पर्यटक प्रवेश गरेको आधारमा मात्र पर्यटन शुल्क लगाउन पाउने छैन ।

९. **उद्योग व्यवसाय दर्ता, नवीकरण दस्तुर र जरिवाना:** कर्णाली प्रदेशमा तोकिए बमोजिमको उद्योग व्यवसाय दर्ता, नवीकरण, ठाउँसारी, नामसारी, पूँजी वृद्धि जस्ता विषयमा लगाईने दस्तुर र जरिवाना वापतको रकम प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गरी तोके बमोजिमको दरमा लगाइने र उठाइनेछ । यसरी राजपत्रमा प्रकाशन नहुँदासम्म प्रचलित कानून बमोजिम लागू आएको दस्तुर सोही बमोजिम लाग्नेछ । यसरी उठेको रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

१०. **दहत्तर बहत्तर शुल्क:** (१) संघीय कानूनले अन्यथा व्यवस्था गरेकोमा बाहेक प्राकृतिक स्रोतमध्ये आफ्नो क्षेत्र भित्र ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तरको संकलन शुल्क प्रदेशले लगाउनेछ ।

(२) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र ढुङ्गा, बालुवा र दहत्तर बहत्तरको संकलन गर्नु अघि प्रचलित संघीय कानून बमोजिम आवश्यक पर्ने स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन र कार्ययोजना प्रदेश सरकार समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन र कार्ययोजना प्राप्त भएमा प्रदेशले नेपाल सरकारको नीतिको अधिनमा रही वातावरणमा प्रतिकूल असर नपर्ने तथा सर्वसाधारण जनताको हित हुने देखेमा गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई त्यस्तो क्षेत्रमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलन गर्न गराउन आवश्यक शर्त तोकि वा नतोकि स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम स्वीकृति प्राप्त भएमा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले त्यस्तो क्षेत्रमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलन गर्न गराउन सक्नेछ ।

(५) प्रदेश सरकारले गाउँपालिका वा नगरपालिकाले ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलन गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि बनाई जारी गर्नेछ र त्यस्तो कार्यविधि

गाउँपालिका वा नगरपालिकाले ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलन गर्दा वा गराउँदा पालना गर्नुपर्नेछ ।

(६) ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलनबाट उठेको शुल्क मध्येबाट साठी प्रतिशतले हुने रकम गाउँपालिका वा नगरपालिकाले स्थानीय सञ्चित कोषमा राखी चालीस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रूपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(७) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा अनुसूची-४ बमोजिम ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा र दहत्तर बहत्तर संकलन शुल्क लगाईने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. दर घटाउन, बढाउन वा छुट दिन सकिने: (१) प्रचलित कानूनमा अनुसूचकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश सरकारले आवश्यकता अनुसार यो ऐन र अन्य कानून बमोजिम लगाइएका शुल्क र करको दर घटाउन, बढाउन वा त्यस्तो शुल्क र कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिन सक्नेछ । त्यस्तो दर घटाइएको, बढाइएको वा छुट दिइएको सूचना प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम करको दर घटाइएको, बढाइएको वा कुनै शुल्क र कर आंशिक वा पूर्ण रूपमा छुट दिइएको विवरण प्रत्येक वर्ष आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले प्रदेश सभामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम दिइएको पूर्ण वा आंशिक कर छुट सुविधाको कसैले दुरुपयोग गरेमा वा कुनै खास प्रयोजनको लागि छुट सुविधामा प्राप्त गरेको मालवस्तु अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गरेमा त्यसरी छुट दिइएको शुल्क र कर रकम असूल उपर गरी सो रकम बराबर जरिवाना गरिनेछ ।

१२. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कको अन्तरिम प्रशासन: घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउन गाउँपालिका वा नगरपालिकामा स्रोत, साधन, प्रविधि, जनशक्ति तथा कार्यालय व्यवस्थापन भइनसकेकोले नेपाल सरकारले तोकेका कार्यालयहरूले यस ऐनले निर्धारण गरे बमोजिमको दर अनुसारको कर तथा शुल्क उठाई सम्बन्धित विभाज्य तथा सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

१३. प्रक्रिया सरलीकरण वा बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्ने: प्रचलित कर सम्बन्धी कानून तथा यस ऐनको कार्यान्वयनको क्रममा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्थामा गम्भीर खलल पुगेको वा सार्वजनिक आवागमनमा अवरोध भएको वा विपद्को कारणले उल्लिखित कानूनले प्रदान गरेको कुनै सुविधा उपभोग गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएमा, कुनै जटिलता देखिएमा वा उल्लिखित कानून तथा यस ऐनको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ पर्न गएमा मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार अवधि थप गर्न, प्रक्रिया सरलीकरण गर्न वा कार्यान्वयनमा देखिएको बाधा अड्काउ फुकुवा गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ (१) सँग सम्बन्धित)

रजिष्ट्रेशन दस्तुर, सेवा शुल्क र घरजग्गा रोक्का दस्तुर

क. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर:

सि. नं.	लिखतको प्रकार	रजिष्ट्रेशन दस्तुरको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा	
		न.पा. क्षेत्रको दस्तुर	गा.पा. क्षेत्रको दस्तुर
१.	राजिनामा, सट्टापट्टा र सगोलनामाको लिखत		
	क) राजिनामा, सट्टापट्टा, र सगोलनामाको लिखतको थैली अंकमा	४%	२%
	ख) सामुहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन आवास इकाईको लिखतको थैली अंकमा	२%	१%
	ग) सामुहिक आवास योजना अन्तर्गत निर्मित भवन सहितको घरजग्गाको लिखतको थैली अङ्कमा	४%	२%
२.	छोडपत्र		
	दर्ताफारी (संयुक्त दर्तावाला वीचको) लिखतको थैली अङ्कमा	२%	१%
३.	हालै देखिको वकसपत्रको लिखत		
	हालै देखिको वकसपत्रको लिखतको थैली अंकमा		
	क) बाजे, बज्यै, आमा, बाबु, पति, पत्नी, दाजु, भाउजू, भाइ, भाईबुहारी दिदी, बहिनी, छोरा, छोराबुहारी, छोरी, छोरीज्वाई, सासु-ससुरा, जेठाजु, जेठानी, देवर, देउरानी, भतिजा, भतिजी, नाति, नातीनी, नातीनीबुहारी, काका, काकी, मामा माइज्यू, भाञ्जा भाञ्जी ठूलो-बुवा, ठूली आमा (बाबु तर्फका) आमाजू, नन्द, सौता-सौता र एकै दाजु भाईको छोरा, छोरी, फूपू र भदा भदैनीबीच ।		
	अ) रु.१ लाखसम्मको थैली अङ्कमा	१%	०.५%
	आ) रु.१ लाखभन्दा माथि जतिसुकै थैली अङ्कमा	२%	१%
	ख) अन्य वकसपत्र र दानपत्रको थैली अङ्कमा	१५%	१०%
	स्पष्टीकरण :		
सरकारी विश्वविद्यालय, सरकारी क्याम्पस/कलेज, सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक अस्पताल, नेपाल सरकारका कार्यालय, प्रदेश सरकार, स्थानीय निकाय तथा नेपाल सरकारको नाममा प्राप्त हुने दानपत्रको लिखतमा कुनै दस्तुर लाग्ने छैन ।			
४.	अंशवण्डा तथा अंश भर्पाईको लिखत		
	अंशवण्डा तथा अंश भर्पाईको लिखतमा		
	क) रु.३० लाखसम्मको थैली अङ्कमा	०.२%	०.२%
	ख) रु.३० लाख भन्दा वढी रु. २ करोडसम्मको थैली अङ्कमा	०.३%	०.३%
	ग) रु. २ करोड भन्दा माथिको थैली अङ्कमा	०.५%	०.५%
५.	मानो छुट्टिएको र मानो जोडिएको लिखत		

	क) मानो छुट्टिएको प्रति लिखत	रु.१०,०००।	रु.५,०००।
	ख) मानो जोडिएको प्रति लिखत	रु.१०,०००।	रु.५,०००।
	शेषपछिको बकसपत्रको लिखत शेषपछिको बकसपत्र/अष्टलोहको प्रतिलिखत		
६.	क) तीन पुस्ताभित्रको	रु.५,०००।	रु.२,०००।
	ख) तीन पुस्ताबाहिरको	रु.१०,०००।	रु.४,०००।
	बन्धकीको लिखत		
७.	दृष्टिवन्धकी, भोगबन्धकी, र लखबन्धकीको लिखतको थैली अंकमा	१%	१%
	धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको लिखत		
	धर्मपुत्र, धर्मपुत्रीको प्रति लिखतमा		
८.	क) तीनपुस्ता भित्रको नातामा	रु.१,०००।	रु.१,०००।
	ख) तीनपुस्ता बाहिरकोमा	रु.५,०००।	रु.४,०००।
९.	अधिकारनामा, मञ्जरीनामा र अख्तियारनामाको लिखत	रु.२,०००।	रु.२,०००।
	कपाली तमसुक र करारनामाको लिखत		
१०.	दाखिल खारेज नहुने कपाली तमसुक र करारनामाको प्रति लिखत	१%	१%
११.	सि.नं. ४ को अंशवण्डा तथा अंश भपाईको लिखत घर जग्गा भएको कुनै इलाका वा जिल्लामा पारित गर्न सकिनेछ र सो बाहेकका अन्य सि.नं. १ देखि ८ सम्मका घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्ने लिखतहरू अर्को इलाकामा पारित गर्न सकिने छैन ।		

ख. सेवा शुल्क:

सि.नं.	विवरण	सेवा शुल्कको दर अन्यथा उल्लेख भएकोमा बाहेक थैली अङ्कमा	
		न.पा. क्षेत्रको दस्तुर	गा.पा. क्षेत्रको दस्तुर
१.	लिखत रजिष्ट्रेशनको लागि डोर माग गर्ने निवेदनमा डोर शुल्क लिखत रजिष्ट्रेशनको लागि डोर माग गर्ने निवेदनमा डोर दस्तुर :	रु.५,०००।	रु.२,०००।
२.	वित्तीय धितो		
	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट वित्तीय कारोवार गर्न स्वीकृति प्राप्त बैंक, वित्तीय तथा सहकारी संस्थाबाट दिने कर्जाको धितोबन्धक वा दृष्टिवन्धक लिखतमा		
	क) रु. १,००,०००।- सम्मको लिखतको थैली अङ्कमा	रु.१०००।	रु.१०००।
	ख) रु. १,००,०००।- भन्दा बढी रु. ५,००,०००।- सम्मको थैली अङ्कमा	रु.१५००।	रु.१५००।
	ग) रु. ५,००,०००।- भन्दा बढी रु.१०,००,०००।- सम्मको थैली अङ्कमा	रु.२५००।	रु.२५००।
	घ) रु.१०,००,०००।- भन्दा बढी रु.२०,००,०००।- सम्मको थैली अङ्कमा	रु.३,०००।	रु.३,०००।
	ङ) रु.२०,००,०००।- भन्दा बढी रु.५०,००,०००।- सम्मको थैली अङ्कमा	रु.५,०००।	रु.५,०००।
	च) रु. ५०,००,०००।- भन्दा बढी रु. १,००,००,०००।- सम्मको थैलीअङ्कमा	रु.२०,०००।	रु.२०,०००।
	छ) रु.१,००,००,०००।- भन्दा बढी रु.२,००,००,०००।- सम्मको थैली अङ्कमा	रु.३०,०००।	रु.३०,०००।
ज) रु.२,००,००,०००।- भन्दा बढी रु.५,००,००,०००।- सम्मको थैलीमा अङ्कमा	रु.६५,०००।	रु.६५,०००।	

	भ) रु.५,००,००,००० भन्दा बढी जतिसुकै थैली अङ्गमा	रु.१०००००।	रु.१०००००।
३.	लिज	सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७१ को अनुसूची- १ अनुसारको दस्तुर लाग्नेछ ।	
	सरकारी जग्गा लिजमा उपलब्ध गराउने		
४.	जग्गाधनी दर्ता श्रेस्ताको प्रतिलिपिको लागि (टिकट बाहेक) प्रति पुर्जा	रु.३००।	रु.१००।
	नोट: जुनसुकै प्रयोजनको लागि प्रतिलिपि लिँदा समेत लागू हुनेछ		
५.	दाखिल खारेज शुल्क		
	(क) करार अनुसार लिखत पारित गर्न ठहर्‍याएको फैसला वा मिलापत्र अनुसारको दाखिल खारेज गर्दा	४%	२%
	(ख) अन्य मिलापत्र (अंश र अपुताली बाहेक) को दाखिल खारिज गर्दा	२%	१%
	(ग) बैंक वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको पत्रानुसार व्यक्तिको नाउमा दा.खा. गर्दाको थैली अङ्गमा	४%	२%
	(घ) बैंक वित्तीय संघ वा सहकारीसंस्थाबाट कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाम गर्दा व्यक्तिले सकार नगरी ऋणीकै नामबाट बैंक वित्तीय संघा वा सहकारी संस्थाले आफ्नो नाँउमा दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु.५०००।	रु.२०००।
	(ङ) बैंक, वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाले कर्जा प्रवाह गर्दा लिएको धितो लिलाममा बैंक वा संस्था आफैले सकार गरेपछि सम्बन्धित ऋणीलाई नै फिर्ता गर्दा पारित गर्ने लिखतको थैली अङ्गमा	२%	१%
	(१) भूमिसुधार कार्यालयबाट जग्गावाडफाइ भई दा.खा. हुन आँउदा प्रति मिसिल	रु.३००।	रु.२००।
	(२) अदालत वा न्यायिक निकायको फैसला बमोजिम लिलाम बढावढ गरी दाखिल खारेज गर्दा प्रति मिसिल	रु.१०००।	रु.५००।
	(च) शेषपछिको बकसपत्रको दाखिल खारेज		
	(क) तीन पुस्ता भित्रको भए	सवै क्षेत्रका लागि अंशबण्डा सरह	
	(ख) तीन पुस्ता बाहिरको भए (थैली अंक)मा	सवै क्षेत्रका लागि राजीनामा सरह	
६.	नामसारी	नामसारी	
	(क) तीन पुस्ता भित्रको नामसारी गर्दा	रु.१,०००।	रु.५००।
	(ख) तीन पुस्ता भन्दा बाहिरको नामसारी गर्दा	रु.३,०००।	रु.१५००।
७.	हाल साविक	पुनः नापजाँच पछिको श्रेस्ता हाल साविक तथा अद्यावधिक गर्दा प्रति मिसिल	रु.२००।
८.	घर कायम	श्रेस्ता पूर्जामा घर जनाउने प्रति निवेदनमा	रु.२,०००।
९.	संशोधन दस्तुर	मालपोत ऐन २०३४ को दफा ७ (३) अनुसारको विवरणमा संशोधन गर्नुपर्दा प्रति मिसिल	रु.१००।
१०.	रोक्का दस्तुर:	क) लिखत रजिष्ट्रेशन भएकोमा (थैली अङ्ग जतिसुकै भएपनि)	नलाग्ने
		ख) लिखत रजिष्ट्रेशन नहुनेमा	
		(अ) रु.१,००,०००। सम्मको ऋण अङ्गमा	रु.३००।
		(आ) रु. १,००,०००। भन्दा बढी रु.५,००,०००। सम्म	रु.५००।
		(इ) रु. ५ लाख भन्दा बढी जतिसुकै ऋण अङ्गमा	रु.७००।
		(ई) ऋण अङ्ग नखुलेकोमा	रु.३०००।

ग. विविध:

१.	धर्मपुत्र, अधिकारनामा र शेषपछिको वकसपत्र लिखत बाहेक अन्य सबै प्रकारको लिखतमा थैली अङ्क अनिवार्य खुलाउनु पर्नेछ ।
२.	जलविद्युत उद्योग, चिया खेती, कफी खेती, कपास खेती, पूष व्यवसाय, तरकारी खेती, पशुपंक्षीपालन, अलैची खेती, जडिबुटी खेती एवं फलफूल उद्योगको नाममा खरिद गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ । तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरीत भएको पाईएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन दस्तुर असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नु पर्नेछ ।
३.	सामूहिक खेती योजना अन्तर्गत कृषि उत्पादन बढाउने उद्देश्यले व्यक्तिहरू मिली जग्गाको चक्का मिलाई खेती गर्ने उद्योग खोली त्यस्तो उद्योगको नाममा लिखत पारित भएमा सोमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा पचहत्तर प्रतिशत छुट हुनेछ । तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरीत भएको पाईएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन दस्तुर असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नु पर्नेछ ।
४.	सूर्ती, गुडुखा, पानपराग र मदिराजन्य उद्योग बाहेकका उत्पादनमूलक उद्योगले उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन गर्न उद्योगको नाममा खरीद गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ । तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरीत भएको पाईएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन दस्तुर असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नु पर्नेछ ।
५.	(क) कृषि ऋण, बीमा संस्थान, बीमा समितिबाट स्वीकृत प्राप्त बीमा कम्पनी, विश्वविद्यालय, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्ना बहालवाला कर्मचारीहरूलाई सेवा शर्तबमोजिम दिने ऋण सुविधाको धितो बन्धक लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट हुनेछ । तर सेवा शुल्क रु. १,०००/- लाग्नेछ ।
	(ख) कर्मचारी सञ्चयकोष तथा नागरिक लगानी कोषले नियमित बचत जम्मा गर्ने आफ्ना सञ्चयकर्ताहरूलाई ऋण सुविधा उपलब्ध गराउँदा लिने धितोको धितो बन्धक लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट हुनेछ । तर सेवा शुल्क रु. ५००/- लाग्नेछ ।
६.	(क) सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम दर्ता भई संचालनमा रहेका सहकारी संस्थाहरूले आफ्ना शेयर सदस्यहरू बीच ऋण लगानी/प्रवाह गर्दा तीस लाख रुपैयाँ सम्मको थैली अङ्कमा रोक्का दस्तुर बाहेक सेवा शुल्क छुट हुनेछ । सो भन्दा माथिको थैली अङ्कमा खण्ड ख. सेवा शुल्क महलको सि.नं. २ बमोजिमको सेवा शुल्क लाग्ने छ ।
	(ख) बैंकिङ तथा वित्तीय व्यवसाय र बीमा व्यवसाय गर्ने एकै प्रकृतिका निकायहरू एक आपसमा गाभिन चाहेमा गाभिने संस्थाहरूले सो प्रयोजनका लागि घरजग्गाको एकत्रित गर्दा संशोधन दस्तुर बाहेक अन्य दस्तुर लाग्ने छैन ।
७.	जनआन्दोलन पहिलो, दोश्रो र मधेश आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गरेका शहीदका आश्रित पति, पत्नी, छोरा र छोरी तथा माता-पिताको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुने गरी पारित हुने लिखतमा यस ऐन बमोजिम लाग्ने सबै प्रकारको दस्तुर र शुल्क पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ ।
८.	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित एव पिछडिएका जाती भनी स्थानीय निकायबाट प्रमाणित भएको सिफारिस वा आधिकारिक प्रमाणको आधारमा तिनीहरूको नाममा स्वामित्व प्राप्त हुँदा यस ऐन बमोजिम असुल गरिने घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।
९.	(क) महिला, सत्तरी वर्ष भन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिक र नाबालकको नाममा जुनसुकै प्रकारबाट स्वामित्व प्राप्त हुनेगरी पारित हुने लिखतमा यस ऐन बमोजिम लगाइएको रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा पच्चीस प्रतिशत छुट हुनेछ । तर एकल महिलाको हकमा भने पैतीस प्रतिशत छुट हुनेछ । देहायमा उल्लिखित हिमाली क्षेत्रका जिल्लाका सदरमुकाम बाहेकका गाउँपालिकाको हकमा ५०% छुट हुनेछ । (अ) हुम्ला, जुम्ला, मुगु, कालिकोट र डोल्पा ।
	(ख) हाल पति वा पत्नीको नाममा कायम रहेको घर जग्गाको स्वामित्व परिवर्तन गरी पति-पत्नी दुवैको संयुक्त स्वामित्वको रूपमा लिखत गर्न चाहेमा सो सगोलनामाको लिखतमा रु.१००/- मात्र रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्नेछ ।
१०.	(ग) ३०० जना भन्दा बढी व्यक्तिलाई प्रत्यक्ष रोजगारी दिने उत्पादनमूलक उद्योग स्थापना गर्न वा विस्तार गर्नका लागि जग्गा खरिद गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुरको लिखतमा ५०% छुट दिइनेछ । तर त्यस्तो जग्गाको प्रयोग उद्देश्य विपरीत भएको पाईएमा मालपोत कार्यालयले छुट भएको रजिष्ट्रेशन दस्तुर असुल गरी सोही रकम बराबर जरिवाना गर्नु पर्नेछ ।
	भूमीहीन मुक्त कर्मैया र मुक्त हलिया परिवारले सहूलियत ऋण र अनुदान प्राप्त गरी खरिद गरेको जग्गाको लिखत पारित गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर, सेवा शुल्क र रोक्का दस्तुर पूर्णरूपमा छुट हुनेछ ।
११.	बैंक, वित्तीय एवं सहकारी संघ वा संस्था र अदालतबाट भई आएको मिलापत्र अनुसार दाखिल खारेज गर्नुपर्दा सेवा दस्तुर असुल गर्ने प्रयोजनको लागि मालपोत कार्यालयले रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि तोकेको न्यूनतम मूल्य र मिलापत्र वा बैंक, वित्तीय एवं सहकारी संघ संस्थाको पत्रमा उल्लेख भएको मूल्यमध्ये जुन बढी हुन्छ सोहीलाई कायम गर्नुपर्नेछ ।

१२	प्रदेश सरकारले चाहेमा धार्मिक तथा सामाजिक हितका निमित्त स्थापित नेपालमा दर्ता भएका संघ संस्था वा निकायले आफ्नो नाममा निःशुल्क रूपमा प्राप्त गर्ने जग्गाको लिखत पारित गर्दा पचास प्रतिशत रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट दिने सक्नेछ ।
१३	सहकारी ऐन अन्तर्गत दर्ता भएका सहकारी संस्थाहरूले संस्थाको प्रयोजनको लागि मात्र पहाडी क्षेत्रमा २ रोपनी , भित्री मधेशमा ३ कठ्ठासम्म जग्गा र भवन खरिद गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर सम्बन्धित संस्थाको नियमन, क्षेत्राधिकार भएको निकायको सिफारिसमा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर पूर्ण रूपमा छुट हुनेछ, तर त्यस्ता सहकारी संस्थाले रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट सुविधामा खरीद गरेको जग्गा तथा भवन संस्था गाभिएको वा विघटन भएको अवस्थामा बाहेक विक्रि गरेमा पहिले छुट दिएको रजिष्ट्रेशन दस्तुर असुल उपर गरिनेछ ।
१४	विविधको क्रमसंख्या ७, ८, ९ र १० बमोजिम छुट दिँदा एकै व्यक्तिलाई एकभन्दा बढी आधारमा छुट पाउने भएमा सबैभन्दा बढी कुनै एकमात्र छुट दिइने छ ।
१५	एउटै कारोवारबाट ५० लाख रुपैयाँ वा सोभन्दा माथिको घर वा जग्गा खरिद विक्री गर्दा क्रेताले बैंकबाट भुक्तानीको लागि योग्य (गुड फर पेमेन्ट) भनी छाप लागेको चेकको फोटोकपी पेश गरेपछि वा विक्रेताका नाममा बैंकमा रहेको खातामा रकम जम्मा गरेको बैंक भौचरको फोटोकपी पेश गरेपछि मात्र मालपोत कार्यालयले लिखत पारित गर्नेछ ।
१६	पति पत्नीको संयुक्त नाममा पारित हुने लिखतमा महिला सरह रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट दिइनेछ ।
१७	तीन पुस्ता भित्र छोरी वा नातिनीहरूमा संयुक्त नामसारी भई दर्ताफारी गर्दा क्रमसंख्या १ मा उल्लिखित छोडपत्रको दररेटको आधा शुल्क लाग्नेछ ।
१८	संघीय सरकार अन्तर्गत कुनै एक निकायको नाममा रहेको जग्गा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको अर्को कुनै निकायको नाममा रजिष्ट्रेशन वा दाखिल खारेज गर्नुपर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा सेवा शुल्क लाग्ने छैन । त्यसैगरी प्रदेश सरकार वा स्थानीय तह अन्तर्गत कुनै एक निकायको नाममा रहेको जग्गा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको अर्को कुनै निकायको नाममा रजिष्ट्रेशन वा दाखिल खारेज गर्नुपर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा सेवा शुल्क लाग्ने छैन ।
१९	कुनै व्यक्तिको स्वामित्वमा रहेको जग्गा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको कुनै निकायलाई निःशुल्क रूपमा प्राप्त भएमा वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको कुनै पनि निकायले खरिद गरी लिएमा सोमा रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा सेवा शुल्क लाग्ने छैन ।
२०	वैदेशिक रोजगारीबाट बैकिङ प्रणाली मार्फत रेमिट्यान्स प्राप्त भएको बैंकको प्रमाणित कागजातको आधारमा त्यस्तो रेमिट्यान्सबाट खरिद हुने जग्गाको लिखतमा पच्चीस प्रतिशत रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट दिइनेछ ।

अनुसूची-२

(दफा ४ (७) सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर

१. निजी सवारी साधनमा देहाय बमोजिम सवारी साधन कर लाग्नेछ :-	
सवारीको किसिम	
क) कार, जीप, भ्यान, माइक्रो बस	वार्षिक कर दर
अ) १००० सी.सी सम्म	रु. १९,०००/-
आ) १००१ देखि १५०० सी.सी सम्म	रु. २१,०००/-
इ) १५०१ सी.सी. देखि २००० सी.सी. सम्म	रु. २३,०००/-
ई) २००१ सी.सी. देखि २५०० सी.सी. सम्म	रु. ३२,०००/-
उ) २५०१ सी.सी. देखि २९०० सी.सी. सम्म	रु. ३७,०००/-
ऊ) २९०१ सी.सी. देखि माथि सबै	रु. ५३,०००/-
ख) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण र मिनिटिपर	
अ) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण	रु. ३५,०००/-
आ) मिनिटिपर	रु. २५,०००/-
ग) श्री हवीलर, टेम्पो, ट्रेक्टर र पावर टिलर	
(अ) श्री हवीलर र टेम्पो	रु.५,०००/-
(आ) ट्रेक्टर	रु.४,०००/-
(ई) पावर टिलर	रु.३,०००/-
घ) मिनिट्रक/मिनिबस	
	रु.२२,०००/-
ङ) ट्रक/बस	
	रु.३०,०००/-
च) मोटर साइकल	
अ) १२५ सी.सी. सम्मको	रु.२,५००/-
आ) १२६ देखि २५० सी.सी. सम्म	रु.४,०००/-
इ) २५१ देखि ४०० सी.सी. सम्म	रु.८,०००/-
ई) ४०१ सी.सी. र सो देखि माथि	रु.१५,०००/-
२. भाडामा दर्ता भएका सवारी साधनमा देहाय बमोजिम सवारी साधन कर लाग्नेछ :-	
सवारीको किसिम	
क) कार, जीप, भ्यान, माइक्रो बस	वार्षिक कर दर
अ) १३०० सी.सी.सम्म	रु.८,०००/-
आ) १३०१ सी.सी. देखि २००० सी.सी. सम्म	रु.९,०००/-
इ) २००१ सी.सी.देखि २९०० सी.सी.सम्म	रु.११,०००/-

ई) २९०१ सी. सी. देखि ४००० सी.सी. सम्म	रु.१३,०००-
उ) ४००१ सी.सी. र सोभन्दा माथि सबै	रु.१५,०००-
ख) डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ट्रिपर, क्रेन जस्ता मेशिनरी उपकरण	रु.१७,०००-
ग) श्री हवीलर र टेम्पो	रु.४,०००-
घ) ट्रेक्टर	रु.२,५००-
ङ) पावर टिलर	रु.२,०००-
च) मिनीट्रक, मिनीबस	रु.१२,०००-
छ) मिनी ट्रिपर	रु.१४,०००-
ज) ट्रक, बस	रु.१६,०००-
३. नेपाल सरकार, प्रदेश र स्थानीय तहको नाउँमा दर्ता भएका सवारी साधनहरूलाई भाडामा दर्ता भएका सवारी साधनमा लाग्ने सरह कर लाग्नेछ ।	
४. विद्युतीय माध्यमद्वारा सञ्चालित सवारी साधनमा सवारी साधन कर लाग्ने छैन । पेट्रोलियम पदार्थ बाहेक अन्य इन्धनद्वारा सञ्चालन हुने सवारी साधनमा माथि दफा १ र २ बमोजिम लाग्ने सवारी साधन करमा बीस प्रतिशत छुट हुनेछ ।	
५. सुरु पैठारी मितिले एक वर्षभन्दा कम अवधि भएमा दामासाहीले सवारी साधन कर कट्टा गरिनेछ । तर व्यापार मौज्जातमा रहेका सवारी साधनमा यस्तो कर लाग्ने छैन ।	
६. सवारी साधन विग्रेको वा अन्य कुनै कारणबाट सो सवारी साधन चलाउन नपाएको भनी नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले ठहर्‍याएको कुनै व्यक्ति वा संस्थाको नाममा दर्ता भएको सवारी साधनलाई सवारी साधन कर लाग्ने छैन ।	
७. वागमती अञ्चलमा दर्ता भई उत्पादनका मितिले पन्ध्र वर्षभन्दा पुराना सवारी साधनहरूलाई लाग्ने सवारी साधन करमा चौध वर्षभन्दा बढीको प्रत्येक वर्षका लागि पाँच प्रतिशतका दरले थप गरी सवारी साधन कर लाग्नेछ । तर यस्तो थप गरिएको रकम सवारी साधनको लागि तोकिएको कर रकम भन्दा बढी हुने छैन ।	
८. भाडाका बस, मिनिबस तथा माइक्रो बसका सवारी साधनले विद्यार्थीलाई सहूलियतको रूपमा भाडामा छुट दिए वापत त्यस्ता सवारी साधनका धनीले तिर्नुपर्ने सवारी साधन करमा पचास प्रतिशत छुट पाउनेछन् ।	
९. जुनसुकै सवारी साधनका धनीले चाहेमा लाग्ने सवारी साधन कर प्रचलित दरका आधारमा एकमुष्ट रूपमा पाँच वर्षसम्मका लागि एकैपटक भुक्तानी गरी नवीकरण गराउन सक्नेछन् । यसरी अग्रिम रूपमा पाँच वर्षको सवारी साधन कर एकमुष्ट बुझाई नवीकरण गराएमा लाग्ने सवारी साधन करमा दश प्रतिशत छुट हुनेछ ।	
१०. सार्वजनिक संग्रहालयमा प्रदर्शनीका लागि राखिएका बीस वर्षभन्दा पुराना सवारी साधनलाई वार्षिक तिर्नुपर्ने सवारी साधन कर लाग्ने छैन ।	
११. दफा १ र २ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दमकल, एम्बुलेन्स तथा शव वाहनलाई सवारी साधन कर लाग्ने छैन ।	
१२. बीस लाख रुपैयाँभन्दा बढीको सवारी साधन खरिद गर्दा सम्बन्धित सवारी साधन क्रेताले एकाउन्ट पेयी चेकबाट मात्र विक्रेतालाई रकम भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।	
१४. यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अपाङ्गता भएका व्यक्तिले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी बनाइएका १५० सी.सी. सम्मका स्कूटरमा सवारी साधन कर लाग्ने छैन ।	
१५. नेपालमा हाल सञ्चालनमा रहेका पुराना ट्रकलाई नेपालमा नै बन्द कन्टेनरको रूपमा रूपान्तरण गर्न निवेदन दिने सवारी साधनका धनीलाई निजले बुझाउनु पर्ने सवारी साधन कर वापत पचास हजार रुपैयाँ वा चार वर्षको सवारी साधन कर वापत हुन आउने रकममध्ये जुन घटी हुन्छ सो बराबरको रकम छुट दिइनेछ । तर यस्तो छुट सुविधा दश वर्ष भन्दा पुराना ट्रकहरूलाई दिइने छैन ।	
१६. सार्वजनिक यातायातका रूपमा सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका प्रा.लि. कम्पनीहरूले सञ्चालन गर्ने सार्वजनिक बसहरूले तीन सवारी साधन करमा पच्चीस प्रतिशत छुट दिइनेछ ।	
१७. दुवानी कार्य सञ्चालन गर्ने गरी दर्ता भएका प्रा.लि. कम्पनीहरूले सञ्चालन गर्ने १० टन भन्दा माथिका बन्द कन्टेनर र टूला ट्रकहरूले तिर्ने सवारी साधन करमा पच्चीस प्रतिशत छुट दिइनेछ ।	
१८. नेपाल सरकारले जफत गरी लिलाम बिक्री गरेको सवारी साधनमा सो मिति भन्दा अगाडीको अवधिको यस्तो कर लाग्ने छैन ।	

अनुसूची-३

(दफा ५(६) सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन कर

क्र. सं.	विवरण	मनोरञ्जन करको दर
१	चलचित्र प्रदर्शन गर्दा दर्शकहरूबाट प्रतिटिकट	५%
२	साँस्कृतिक प्रदर्शन, दोहोरी साँझ, डान्सबार, कन्सर्ट, नाटक घर, भिडियो घर, थिएटर, पार्क, मेला तथा महोत्सव, न्यापिटङ्ग, बोटिङ्ग, प्याराग्लाइडिङ, रक क्लाइम्बिङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, स्वीङ्ग, जिप फ्लायर प्रतिटिकट/बिल	५%
३	तीन महिनासम्म जादु सर्कस मेला सञ्चालन गराए वापत प्रतिदिन	रु. १००/-
४	तीन महिना भन्दा बढी जादु सर्कस मेला वा मनोरञ्जन प्रदायक कार्यक्रम सञ्चालन गरे गराए वापत मासिक	रु. ५०००/-

अनुसूची-४

(दफा १० (७) सँग सम्बन्धित)

दहत्तर बहत्तर शुल्क

सि.नं.	विवरण	इकाई	दर प्रति
१	ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, स्लेट, ग्राभेल र रोडा बिक्री एवं घाटगद्दी (स्वीकृत खानी क्षेत्र बाहेक)	प्रतिक्यूबफिट	रु. २ देखि ३ सम्म
२	माटो बिक्री एवं घाटगद्दी (स्वीकृत खानी क्षेत्र बाहेक)	प्रतिक्यूबफिट	रु. १
३	खानीजन्य उद्योगबाट निकासी हुने वस्तुमा निकासी कर मात्र लगाइनेछ।		
४	खानीजन्य वस्तुहरूको उपयोग गरी सिमेन्ट उत्पादन गरी बिक्री वितरण गर्ने उद्योगबाट उत्पादित सिमेन्टको बिक्रीमा बिक्री गर्दाकै बखत बिक्री मूल्यको (मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तःशुल्क बाहेक) ०.५ प्रतिशतका दरले प्राकृतिक स्रोत उपयोग वापत शुल्क लगाइनेछ।		
५	खानीजन्य वस्तुहरूको उपयोग गरी क्लिङ्कर उत्पादन गरी बिक्री वितरण गर्ने उद्योगबाट उत्पादित क्लिङ्करको बिक्रीमा बिक्री गर्दाकै बखत बिक्री मूल्यको (मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक) ०.५ प्रतिशतका दरले प्राकृतिक स्रोत उपयोग वापत शुल्क लगाइनेछ।		